

בית הכר.

והוינן בה: וכי לא יתכן כדבר הזה? והא
ההוא נחש דהוה בשני שבור מלכא, הוה חד
נחש דאחזיק שהיה מסוגל לבלוע תליסר
אורוותא תיבנא, מלוא שלש עשרה אורוות
תבן.

ומשנינן: אמר שמואל הא דאמר כקורת בית
הבד כגון שנשבע שראה נחש בטררף,
שעשוי חריצים, כקורת בית הבד שיש בה
חריצים.

ומקשינן: כוללה נחשי נמי מיטרף טריפין?!

ומתריצין: הכא איירי כשנשבע שגבו טררף,
שהחריצים היו בגבו ואילו בשאר הנחשים
החריצים הם רק באיזור גרונום.

מתניתין:

שבועת ביטוי — נוהגת באנשים ובנשים,
בקרובים וברחוקים [כגון: אתן לקרוב או
לרחוק] בכשרין לעדות ובפסולין לעדות,
בפני בית דין ושלא בפני בית דין.

ונוהגת שבועה זאת רק אם הוא נשבע מפי
עצמו [או שהשביעהו אחרים ואמר אמן
דחשיב מפי עצמו], ולא כשמושבע מפי
אחרים, שאומרים לו: משביעים אנו אותך
שאכלת! וענה להם, לא אכלתי. כי שבועה
מפי אחרים נוהגת רק בשבועת העדות או
בשבועת הפקדון.

וחייבין על זדונה של שבועת ביטוי מכות,
ועל שגגתה קרבן עולה ויורד.

שבועת שוא — נוהגת באנשים ובנשים,
ברחוקים ובקרובים כגון שנשבע על קרובו

שהוא אשה, בכשרין להעיד ובפסולין
להעיד. בפני בית דין ושלא בפני בית דין.
ומפי עצמו בלבד ולא כשהשביעו אותו
אחרים.

וחייבין על זדונה של שבועת שוא מכות,
ועל שגגתה — פטור מקרבן!

אחת זו, שבועת ביטוי, ואחת זו, שבועת
שוא, המושבע מפי אחרים, חייב. וזאת, רק
כאשר השבועה מפי אחרים היא באופן
שנחשב כנשבע מפי עצמו. כיצד? אמר: לא
אכלתי היום, או לא הנחתי תפילין היום,
ואמר לו חברו: משביעך אני שכך היה!
ואמר אמן! הרי הוא חייב, משום שהאומר
אמן, נחשב כאילו הוציא שבועה מפיו, ואין
זה נחשב "מושבע מפי אחרים".

גמרא:

אמר שמואל: כל העונה אמן אחר שבועה
שמשביעו אדם אחר — כמוציא שבועה
בפיו דמי, דכתיב "ואמרה האשה אמן אמן?"
[ולקמן בדף לו א מבאר רש"י שהראיה
מסוטה היא מכך שחוץ מאמירת אמן אין
האשה אומרת דבר, וכתיב "והשביע הכהן
את האשה", וכיון שאין היא כופרת בדברי
הכהן, אין היא נחשבת כמושבעת מפי
אחרים, ובהכרח כח מה שאמר הכתוב
"והשביע הכהן" היינו שהיא מושבעת מפי
עצמה על ידי עניית אמן. ובשבועת העדות
או הפקדון מיקרי מושבע מפי אחרים משום
שכופרים בתביעה שהם נתבעים בשבועה,
שהתובע עדות מחברו, אומר: משביעך אני
שאתה יודע לי עדות! והנתבע עונה לו אין
אני יודע לך עדות! וכן בשבועת הפקדון,
התובע אומר: משביעך אני שאתה חייב לי!